

Вулиця Лермонтова: вона ж — Фільварочна, вона ж — Любомирського

У Рівному пропонують повернути вулиці історичну назву

Електронну петицію під назвою «Повернення вулиці Лермонтова історичної назви — Князів Любомирських» подав рівненський дослідник історії Андрій Климчук. Автор аргументує подання петиції тим, що «князі Любомирські зробили великий внесок у розвиток Рівного. Їхніми стараннями і коштом, зокрема, в Рівному було організовано гімназію. В міжвоєнний період вулиця, що вела в напрямку палацу на «Гірці», мала назву Князів Любомирських. Справедливо було б, щоб у нашому місті цих людей вшанувати назвою вулиці». Під петицією ще можна підписатися — термін закінчується 8 лютого.

План міста, виготовлений поручиком Каверінім: стрілочками позначено вулиці Мала Фольварная, Большая Фольварная і провулок Княжеский

Можливо, для когось представники заможної аристократичної родини, які понад 200 років володіли Рівним, назавжди залишаться визискувачами і гнобителями, однак і заслуги князів у розвитку міста справді чималі. Деякими залишками князівської спадщини рівняни користуються й досі.

У дорядянському Рівному імена власників міста і згадки про них було закарбовано в назвах кількох вулиць. Сучасна вулиця Лермонтова (від Тихої до В. Чорновола) наприкінці ХІХ — на початку ХХ століття називалася Велика Фільварочна, бо пролягала в напрямку фільварку

князів Любомирських «Гірка». На плані міста 1896 року, виконаному поручиком Каверінім, вона позначалася як «Большая Фольварная». На тому ж плані була і Мала Фільварочна — сучасна Тиха. А на плані міста, датованому 1938 роком, Велику Фільварочну позначено як вулиця Любомирського. У документах магістрату 1920-1930-х років можна знайти уточнення, котрого саме — композитора Казимира Любомирського, сина Фридерика Любомирського.

На плані Каверіна позначено й провулок Княжеский, бо він вів на «Гірку» до садиби Любомирських — тепер це провулок Парковий, що веде від ЦУМу повз міський Будинок культури. У 1920-1930-і роки це вже була вулиця Княжа. З приходом радянської влади в 1939 році і створенням тоді ж міського парку на «Гірці» вулиця стала провулком Парковим. Цікаво, що в період німецької окупації провулку повернули попередню назву — вулиця Княжа. Після визволення її

Сучасна вулиця Лермонтова

перейменували на Папаніна, а на початку 1960-х — знову на провулок Парковий. Такі відомості про ці вулиці подає і Олена Прищепя у своїй книзі «Вулицями Рівного. Погляд у минуле». До речі, назва «Гірка» так прижилася в місті, що навіть у деяких документах міськвиконкомом кінця 1950-х років міський парк називали «парк імені Шевченка на «Гірці».

Коментар

Галина Данильчук, працівниця Рівненського краєзнавчого музею:

— Ідея увічнити імена князів Любомирських варта уваги. Адже вони чимало зробили для розвитку Рівного. Окрім назви вулиці, можна було б придивитися до досвіду, наприклад, польського

Кракова. Це місто називають музеєм просто неба, там надзвичайно опікуються його історичною і культурною спадщиною. На вулицях міста можна побачити макети історичних об'єктів, яких уже немає, біля яких залюбки фотографуються туристи і мешканці. Чому б Рівному не запозичити такий досвід і не зробити, наприклад, такий макет палацу Любомирських на вулиці Замковій? Це було б цікаво не лише туристам, а й мешканцям міста. Бо довелося не раз стикатися з тим, що рівненська молодь навіть не знає, що там колись був величний палац. До речі, такі макети історичних об'єктів є й у Львові й Чернівцях.